

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

PRACOVNÍ TÝM RHSD ČR PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A FONDY EU

Zápis č. 67

MMR, AVI, velká učebna

20. ledna 2025, 13–15 hodin

Zápis vyhotovily Monika Pavlisová, Radka Štorková

Schválil Stanislav Schneider

OBSAH JEDNÁNÍ:

1. Zahájení a úvod
2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020
3. Informace o současném programovém období 2021-2027
4. Příprava programového období 2028+
5. Vyhodnocení pomoci státu po povodních
6. Různé
 - a) Implementace nového stavebního zákona – aktuální informace
 - b) Bydlení, sociální bydlení
 - c) Aktuální informace o situaci v hospodářsky a sociálně ohrožených územích
7. Shrnutí a závěry

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

K jednotlivým projednaným bodům:

1. Zahájení a úvod

Stanislav Schneider přivítal přítomné na zasedání. Sdělil, že poslední jednání proběhlo 23. září 2024 a plenární zasedání RHSD se bude konat 18. února 2025. Program jednání byl schválen beze změn.

2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020

Kateřina Neveselá informovala, že se celou alokaci na programové období podařilo vyčerpat včas. Příjemcům bylo proplaceno více než 666 mld. Kč. Poslední žádost o platbu bude EK zaslána v tomto roce. Tím je toto programové období uzavřeno, dočerpali jsme jako první členský stát EU.

3. Informace o současném programovém období 2021-2027

K. Neveselá uvedla, že je už více než 50 % alokace pod právními akty, příjemcům bylo proplaceno téměř 94 mld. Kč (17 % alokace) a z EK jsme dostali zpět 11,4 % celkové alokace (více než 60 mld. Kč). Pokud jde o plnění pravidla n+3 na rok 2025, některé programy jej splnily už ke konci minulého roku s ročním předstihem (OP D, OP ŽP, OP TP a OP ST). Ve srovnání s ostatními členskými státy se pořád držíme na předních příčkách (aktuálně 4. místo). Z hlediska řízení rizik se MMR-NOK v podzimním cyklu zaměřil na kondici zejména tří nejvíce rizikových programů. Dne 11. prosince 2024 projednala a schválila vláda ČR *Zprávu o rizicích a opatřeních implementace fondů EU k datu 30. září 2024*. Program OP ST, který je vnímán jako rizikový, snížil riziko nesplnění pravidla n+3 v roce 2025 i 2026. Výše případného decommitmentu se momentálně odhaduje na 4 mld. Kč. V programu OP TAK je rizikem pomalejší administrace a posouvání realizace finančních nástrojů (FN), což má potom dopad na pomalejší tempo čerpání. Riziko pomalejšího tempa čerpání bylo identifikováno také u OP Rybářství, kterému byl ve spolupráci s ŘO stanoven plán opatření. Na horizontální úrovni je třeba dále sledovat především riziko naplňování základních podmínek (ZP), konkrétně nenaplnění Akčního plánu deinstitucionalizace sociálních služeb. Další sledovanou oblastí je riziko nedostatečných administrativních kapacit, zejména v kontextu uzavírání PO 2014-2020, aktuální implementace PO 2021-2027 a pomalu se rozvíjející přípravy PO 2028+. Jako rizikové je vnímáno i nastavení a přístup k uplatnění zásady DNSH a CP. V Registru horizontálních rizik na rok 2024 byla identifikována 3 nová rizika a byla k nim stanovena opatření, konkrétně se jedná o standardizaci procesů pro nositele ITI, digitalizace stavebního řízení a riziko infringementu z důvodu nepředložení vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu. Výsledek zimního cyklu ISŘR se stanoveným novým semaforem na rok 2025 bude předložen vládě ČR k projednání do konce března 2025. Velkým tématem jsou finanční nástroje (FN). Jsme v objemu prostředků rozdělených přes FN pod průměrem EU (ČR 1,2 %, průměr EU 9 %). MMR-NOK identifikoval potenciál pro zavedení nových FN u OP TAK a OP ŽP. Pokud budou FN zavedeny, navýší se poměr FN na 3,01 %.

Pavla Jurášková informovala o přezkumu v polovině období s tím, že termín pro zaslání finálních zpráv do EK je 31. března 2025. ŘO dostaly od MMR-NOK doporučení pro tvorbu zprávy, včetně dalších vstupů. MMR-NOK připravil návrh realokace prostředků v souvislosti s přezkumem v polovině období, zejména s přihlédnutím doporučení EK na navýšení alokace na FN. Nový FN byl navržen v rámci OP ŽP, ale vzhledem k nedostatečné disponibilní alokaci byla navržena realokace do tohoto programu z jiných OP. MMR-NOK navrhuje převést do OP ŽP 12 mil. EUR z IROP a 20 mil. EUR z OP TAK. Nový FN bude na projekty v oblastech přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou.

Součástí materiálu je i návrh na převedení prostředků v rámci OP JAK a převod 8 mil. EUR z IROP do OP JAK. Převedené prostředky v OP JAK budou použity na podporu výzkumu a vývoje, konkrétně na podporu výzkumných infrastruktur.

Klára Kracíková informovala, že v oblasti základních podmínek (ZP) nedošlo k žádné změně a stále máme splněno všech 20 ZP. Pozměňovací návrh k novele zákona o sociálních službách, obsahující definici komunitních služeb, byl schválen ve třetím čtení a nyní se jím bude zabývat Senát PČR.

EK zaslala ČR dopis k dodržování Listiny základních práv a svobod, konkrétně k integraci Romů, kde žádá o remonitoring procesu integrace Romů v ČR. ČR do konce února ve spolupráci s relevantními partnery připraví odpověď. Pokud jde o přímo řízené programy (PŘP), informovala **K. Kracíková** o tom, že ke konci roku 2024 byla publikována Zpráva o vývoji využívání přímo řízených programů v ČR, která je ke stažení na webu MMR. Pokračuje nastavená spolupráce s relevantními aktéry, podpora publicity PŘP nebo vytváření synergií mezi různými zdroji financování. Na konec ledna je naplánováno setkání všech národních kontaktních bodů, cílem je seznámit se a jednat i v kontextu toho, že do budoucna se na PŘP budeme muset více zaměřit. MMR-NOK identifikoval výzvy a bariéry jednotlivých programů v podmínkách ČR a jejich řešení se plánuje nadále věnovat.

Josef Středula se dotázal na kvantifikaci zmíněných rizik. Specifikoval, že bylo zmíněno, že hrozí nedočerpání prostředků, a dotázal se, o kolik peněz se jedná. **K. Neveselá** odpověděla, že zatím byl vyčíslen jen OP ST, kde nejpesimističtější odhad mluví o 4 mld. Kč. Pokud jde o další rizika nedočerpání, MMR-NOK čísla dodá. Další dotaz **J. Středuly** směřoval k FN, u kterých vnímá riziko na straně žadatelů – aby o FN měli zájem. Doporučil připravovat FN na míru potřebám potenciálních žadatelů. **K. Neveselá** reagovala informací o zpracované analýze týkající se potenciálních žadatelů a vhodnosti využití FN v různých programech. **S. Schneider** doplnil, že opakovaně narážíme na odpor i z jednotlivých resortů, které nechťejí využívat FN, dokud mají dotace. K tomu doplnil i **Jan Schneider**, že mají pozitivní zkušenost se spuštěním FN pro podporu politiky bydlení, kde tvoří složka FN stejnou část jako složka dotační. Pokud by toto PO bylo pro kohezi poslední, je nutné začít uvažovat o budoucnosti financování regionální politiky i politiky soudržnosti. **J. Středula** připomněl, že bydlení je v tomto ohledu velmi specifická oblast. Otázkou také je, jaký bude přístup budoucí vlády. Realita je taková, že finanční prostředky nejspíš nebudou. Ani ty evropské, ani národní – s ohledem na výši rozpočtového deficitu. Zopakoval, že je nutné zlepšit publicitu úspěchů čerpání a dodat ke kvantitě i kvalitu. Závěrem se dotázal, jaké kroky v této souvislosti chystá Rada pro fondy EU a zda mohou nějaká témata zvednout i na zasedání únorového pléna RHSD. **K. Kracíková** odpověděla, že nadcházející jednání P-Rady, plánované na konec ledna, bude mít na programu pouze schválení již zmíněné realokace prostředků v návaznosti na přezkum v polovině PO.

Jan Šebesta vznesl námitku týkající se vyvádění finančních prostředků z OP TAK ve prospěch OP ŽP s tím, že OP TAK by neměl být „trestán“ za úspěšnou aplikaci FN. **K. Neveselá** reagovala vysvětlením původu převáděné částky a informací, že prostředky jsou vyváděny i z toho důvodu, že OP TAK je na tom s čerpáním nejhůř. **J. Středula** se dále zeptal, zda má MMR-NOK indikace možných změn po jmenování nové vlády. Pro sociální partnery jsou informace důležité. **S. Schneider** vysvětlil, že se MMR-NOK drží přípravy Strategického rámce podle oblastí. Chce nadefinovat, co bude možné financovat z fondů EU. **K. Kracíková** doplnila, že např. s europoslanci jednají napříč politickým spektrem, aby se předešlo komplikacím při možných změnách.

4. Příprava programového období 2028+

S. Schneider informoval o expertním semináři V4+7, který proběhl v říjnu 2024 ve Varšavě s cílem sdílet vzájemné postoje ohledně nastavení a fungování politiky soudržnosti (PS) a regionální politiky a jejich možné budoucí podoby. V listopadu 2024 uskutečnili zástupci MMR-NOK několik pracovních setkání se zástupci EK (DG REGIO, DG BUDGET) a v listopadu potom byly schváleny Závěry Rady k roli PS při řešení demografických výzev v EU. EK zahájila debatu o podobě budoucího víceletého finančního rámce, jehož návrh by měl být připraven do léta 2025. I v období 2028+ bude součástí PS příspěvek ke klimatu a přibude zřejmě i podobný ukazatel ke konkurenceschopnosti. Dále doplnil informace o klíčových zprávách, které mají vliv na budoucí podobu EU a jejích priorit. Zmínil zprávu E. Letty o vnitřním trhu, M. Draghiho o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti a S. Niinista k bezpečnosti, obraně a připravenosti na krizi. Upozornil na připravované vydání Kompasu konkurenceschopnosti ze strany EK, který má řešit nastavování KPI v oblasti konkurenceschopnosti EU. V průběhu února se chystá zveřejnění Clean Industry

Deal Act, návrh EK k evropskému Green Dealu. O všem bude MMR-NOK průběžně informovat. Shromažďuje také pozice ostatních ČS k budoucnosti PS a hledá případné aliance a styčné body.

Aktuální PL PRES bude klíčové pro možnost ovlivnit budoucí legislativní návrhy EK a hodlá se tématu PS intenzivně věnovat. **S. Schneider** shrnul již proběhlé i připravované akce s tím, že na konci března by měla kohezní GAC přijmout závěry s apelem na budoucnost PS. PM Kulhánek se setkal zástupci Evropského výboru regionů, připravují se schůzky s českými zástupci v EU institucích a jednání s tzv. frugály s cílem prezentovat české priority v kohezi a vyměňovat si informace. Proběhne i kulatý stůl k budoucí vizi a změnám v PS 2028+, ideálně s účastí eurokomisaře R. Fitta.

K. Kracíková pokračovala s informacemi o harmonogramu příprav Strategického rámce 2028+. V nadcházejících týdnech začnou bilaterální jednání na úrovni VŘS s resorty s cílem sladit jednotlivé činnosti. Pokračují jednání Expertního poradního orgánu i dalších relevantních platforem pro přípravu budoucího období (PS Koheze 28+). MMR-NOK bude využívat jednání P-Rady (budou přizváni všichni zástupci včetně územních partnerů jako hosté), na kterých se bude široce diskutovat o věcných tématech, územní dimenzi a prioritách. Základní návrh Strategického rámce musí být předložen vládě do 30. června, proto se na přelomu května a června připravuje mezirezortní připomínkové řízení (MPŘ).

J. Středula požádal, aby byli sociální partneři zahrnuti do konzultačního procesu ještě předtím, než materiál půjde do MPŘ. **K. Kracíková** potvrdila, že se s tím počítá. Po skončení debat a vyhodnocení všech aspektů dojde k zásadní prioritizaci identifikovaných problémů pro ČR. **S. Schneider** na závěr poděkoval **J. Středulovi** za návrh na možné zapojení obou komor parlamentu do těchto debat a doporučení oslovit více výborů za účelem dosažení konsenzu.

5. Vyhodnocení pomoci státu po povodních

Radim Sršeň představil aktivity MMR v rámci obnovy po povodních, které postihly ČR v září 2024. MMR na povodně reagovalo vypsáním čtyř dotačních titulů – Živel 2, Živel 1, Živel 3 a Živel 4. Živel 2 je program průběžný, preventivní a je určen pro jakýkoli typ katastrofy. Platí pouze pro regiony, kde nebyl vyhlášen krizový stav. Alokace tohoto programu byla po čase navýšena. Program Živel 1 slouží regionům, kde byl vyhlášen krizový stav. MMR se v programech snaží o co největší zjednodušení, poskytuje žadatelům podporu a poradenství. Zpětná vazba ze strany starostů je velmi pozitivní. Živel 3 je určen fyzickým osobám na obnovu poškozených obydlí. Živel 4 se zaměřuje na individuální projekty, podporu přímo na místě poskytují regionální týmy Centra pro regionální rozvoj. Některé projekty z tohoto programu jsou již proplacené. K podpoře návštěvnosti Jesenicka byly vydány vouchery, které měly velký úspěch a byly vyčerpány za pět dní. Celkem na ně bylo vypsáno 20 mil. Kč – 10 mil. Kč od MMR a po 5 mil. Kč od Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Nyní se jedná o vypsání dalších voucherů se stejnou alokací. Dne 18. prosince 2024 byla schválena Strategie obnovy území. Celkové škody po povodních byly vyčísleny na 68 mld. Kč. Z rozpočtové rezervy na roky 2024 a 2025 bylo vyčleněno 40 mld. Kč. Bude provedena analýza účinnosti opatření a vytvořen akční plán Strategie obnovy území. Snahou MMR je soustředit pomoc do jednoho místa, byl zřízen kontaktní bod, který zprostředkovává poradenství, zodpovídá dotazy atd. MMR je zároveň v intenzivním kontaktu s krajskými koordinátory.

J. Středula ocenil iniciativy na obnovu po povodních. Velká část postižených regionů ale patří mezi tzv. strukturálně postižené regiony, a to dlouhodobě. Podobné regiony jsou po celé ČR, např. jižní Morava, oblasti Šumavy atd. Je potřeba řešit i jejich situaci a pomoci jim vymanit se z tohoto znevýhodněného postavení. **R. Sršeň** odpověděl, že MMR tato území podporuje prostřednictvím Programů na rozvoj regionů. Tamní žadatelé jsou v těchto programech výrazně zvýhodněni a jejich projekty mají velkou úspěšnost. Připravuje se také speciální titul na podporu přípravy projektů, studií a analýz ve strukturálně postižených regionech. MMR se v chystané Strategii regionálního rozvoje 2028+ i ostatních strategických dokumentech snaží důsledně prosazovat územní dimenzi. **J. Schneider** uvedl, že ambicí je nyní vypracovat ucelenou strategii, která by zakotvila postupy, jak reagovat na podobné krize. Aby nebylo nutné je

vymýšlet ad hoc a nedocházelo ke zmatkům. MMR se v této věci chystá oslovit své partnery a vést široký dialog k revizi postupů.

6. Různé

a) Implementace nového stavebního zákona – aktuální informace

Žanet Hadžić informovala o dvou novelách v Senátu, které budou s největší pravděpodobností schváleny. Dlouhodobě se připravuje kompletní revize územního plánování, k čemuž zasedne samostatná pracovní skupina počátkem února. Pravidelně jsou zveřejňovány nové metodické pomůcky. Zatím poslední metodika souvisí s pomocí státu po povodních. Probíhá analýza potřeby dalších metodik. Dotazy stavebních úřadů jsou bez problémů vypořádávány. V otázce digitalizace **Ž. Hadžić** informovala o přijetí legislativního bypassu, následovaného technickým bypassem, který je aktuálně v pilotním provozu. Do ostrého provozu bude nasazen od 1. února 2025. Všechny aktualizace systému zatím fungují, z území nejsou hlášeny žádné problémy. Probíhá forenzní audit i zadávací analýza specifikující potřeby týkající se nových systémů.

J. Šebesta zdůraznil důležitost zachování kontinuity při předání agendy z MMR/MPSV na NAKIT. **Ž. Hadžić** uvedla, že prolnutí týmů je zajištěno a MMR provádí průběžné konzultace. Vše zatím probíhá hladce.

b) Bydlení, sociální bydlení

Jan Schneider shrnul hlavní milníky v oblasti dostupného bydlení za rok 2024. EK loni schválila notifikaci veřejné podpory pro dostupné bydlení, stalo se tak poprvé v historii ČR. Dále došlo k legislativnímu ukotvení rámcové definice dostupného bydlení. MF aktuálně řeší program převodu pozemků na obce na výstavbu dostupného bydlení. Velký problém představuje nedostatek kvalitních projektů na bydlení, s čímž by měla pomoci dotační výzva na projektové dokumentace pro obce. Obcím by měla pomáhat nově zřízená regionální centra SFPI. Na podzim byl vyhlášen program SFPI na podporu výstavby, rekonstrukcí a výkupu dostupných bytů. Alokace činí 7 mld. Kč. Program by měl podporovat především menší projekty. V přípravě jsou další dva FN – jeden ve spolupráci s Národní rozvojovou bankou, který bude určen na větší projekty, a druhý ve spolupráci s Národní rozvojovou investiční. Ten bude financován z prostředků z Národního plánu obnovy a soukromého investora. Zajištění dostupného bydlení je běh na dlouhou trať, MMR se snaží řešení pojmut komplexně. Je potřeba vytvořit jasný finanční rámec. Aktuálně se také připravuje nová legislativa k bytovým společnostem s omezeným ziskem.

c) Aktuální informace o situaci v hospodářsky a sociálně ohrožených územích

Kamil Papež informoval, že koncem roku 2024 proběhla aktualizace vymezení hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ). Přibýlo 7 nových, nyní jich je 80. 8 z tohoto počtu se vzhledem k definici pohybuje na hraně. HSOÚ jsou vymezeny na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností. V nově připravované Strategii regionálního rozvoje 2028+ zůstane kategorie HSOÚ zachována. Problematiku slabších regionů je vždy potřeba řešit i ve vztahu ke konkurenceschopnosti. **K. Papež** dále představil různé formy dotační podpory HSOÚ. Cílená podpora prostřednictvím EU fondů i národních dotačních titulů sice existuje, ale je v celkovém souhrnu zcela marginální. Nedostatečná je i politická podpora. Evaluační využití EU fondů ukázaly, že k regionům je obecně potřeba zaujmout specifický přístup a reflektovat jejich odlišnosti (územní dimenzi). Musíme také brát ohled na absorpční kapacitu HSOÚ, protože zajištění finančních prostředků samo o sobě nezaručuje kvalitní projekty. Důležité je i sledovat dopady sektorových politik do území. MMR usiluje o to, aby se hodnocení územních dopadů (TIA) stalo běžnou součástí politik. Zásadní regionální/územní dopad mají i pravidla financování obcí a krajů, což je silně politické téma. Tuto otázku bude diskutovat i Výbor pro regionální politiku, který byl loni vytvořen.

7. Shrnutí a závěr

Stanislav Schneider poděkoval všem za účast a aktivní diskusi. Další jednání se uskuteční podle příštího zasedání pléna RHSD nebo podle potřeby.

- PT RHSD vzal na vědomí informace o stavu implementace programů v rámci období 2014-2020.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o současném programovém období 2021-2027.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o přípravě programového období 2028+. MMR-NOK zajistí zahrnutí sociálních partnerů do konzultačního procesu v rámci přípravy Strategického rámce 2028+.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o vyhodnocení pomoci státu po povodních. Podklad bude projednán i na jednání pléna RHSD dne 18. února 2025.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o implementaci stavebního zákona.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o bydlení a sociálním bydlení.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o situaci v hospodářsky a sociálně ohrožených územích.

